

[Poul Hartling.]

blev en lækage, som tydeligvis har skadet sagen. Både nu og ved statsministerens velmente, men helt forfejlede initiativ kort efter nytår vedrørende Vietnamkrigen synes der at foreligge situationer, hvor man er kommet til kort i udøvelsen af udenrigsdiplomatiets kunst. Det er ikke nok at ville det rigtige; det er også nødvendigt at mestre den kunst, der skal til for at kunne udrette det, som er rigtigt.

Hvad angår indenrigspolitikken, har samlingen i øvrigt haft den ejendommelige karakter, at den klart falder i to dele, nemlig perioden indtil den 8. marts 1966 og perioden efter den 8. marts 1966. Hvad skete der da den 8. marts? Alle her i salen ved det. Den dag var der valg til de kommunale råd, og regeringspartiet havde en dårlig valgdag. Det har været helt iøjnefaldende, at valget betød en ændring i regeringens holdning. Seismograferne i socialdemokratiets organisation er fintmærkende over for jordrustelser, og de i og for sig beskedne skælvninger, der foregik i undergrunden den 8. marts, gav voldsomme udslag på partikontorets apparater. Fra det øjeblik var regeringen ikke rigtig i stand til at bevæge sig.

Skal man bedømme denne anden samling i denne regeringsperiode, kommer man ikke uden om datoen den 8. marts. Men naturligvis er der en indre sammenhæng i tingene: regeringens usikkerhed, dens fortrydelse over for de radikale, fordi dette parti ikke uden videre ville være afstivere for regeringen mere, dens deltagelse i den økonomiske lovgivning og boliglovgivningen. Der er i det alt sammen symptomer på en indre splittethed. I virkeligheden har oppositionens politik i år stillet denne mindretalsregering over for den nødvendighed at skulle vælge. Man måtte vælge, hvem man ville føre politik sammen med, man måtte vælge en politik. Man kan selvfølgelig blot sidde stille og administrere de løbende sager, men det går jo kun til en tid.

Da venstre forlangte boligspørgsmålet løst, og da det radikale venstre sluttede sig til dette krav, måtte regeringen tage sin beslutning. Stærke kræfter inden for socialdemokratiet har reageret, og efter kommunevalget blev spændingen så stærk,

at f. eks. forhandlingerne i skatteudvalget gik i stå. Nu forstår man på socialdemokratiets næstformand, at socialdemokratiet på lørdag vil finde sine ben og beslutte sig for en politik. Det er i det hele taget en ejendommelig situation, den socialdemokratiske regering har bragt sig i. Den er en regering, der fremsætter sine forslag, og når den ikke kan få dem gennemført, står den ikke ved dem, men fremsætter nogle nye til efteråret. Før den 8. marts var regeringen parat til at gennemføre en boliglovgivning og et økonomisk forlig, men efter den 8. marts var interessen for at gennemføre en skattereform sammen med de partier, der nogle måneder tidligere havde været med til boligforliget, svundet helt bort. Man søgte med lys og lygte efter et påskud til at springe fra, og det er egentlig typisk, at socialdemokratiet og regeringen anvender flere påskud.

Det første påskud var, at venstre torpederede skattereformen, fordi vi ønskede, at ejendomsskatterne i den forbindelse skulle drøftes. Der er ingen, som har fulgt arbejdet her i folketinget, der kan være i tvivl om, at dette ikke var noget nyt for venstre. Spørgsmålet om ejendomsskatter i forbindelse med en skattereform har vi ført frem igennem mange måneder og meget tydeligt i forbindelse med det økonomiske forlig i januar. Interessant er det, at også den konservative ordfører og den socialdemokratiske ordfører og den socialdemokratiske minister udtrykte sig på en måde, der ganske tydeligt viste, at de var indforstået med, at disse spørgsmål skulle drøftes i forbindelse med skattereformen. Det var den 26. januar, men da vi nævnte disse ting under skattereformforhandlingerne i maj måned, hed det sig, at dermed havde vi affyret en torpedo imod skattereformen. Et par dage efter erkendte regeringen, at naturligvis kunne man også tage disse spørgsmål med i drøftelserne.

Det næste påskud gik ud på, at vi præsenterede regeringen for en håndfæstning. Så sent som i forgårs sagde finansministeren i forbindelse med lovgivningen om kapitalbindingskonti, at når regeringen ikke længer fastholdt sit standpunkt her, skyldtes det „den ændrede situation omkring skattelovgivningen“. Hvad var det for en situation, der var ændret? Jo, det var,